

ලෝකේ ලෝකේ

දහසක් මල්

ප්‍රශ්නාත්ත තෙන්නකෝන් විසිනි.

ලෝකයේ මිනිසුන් පහල වුනුද ඉඳලම පවතින දෙයක් හැටියට කුකුහලය හඳුන්වන්න පුළුවන්. මේ නිසාම බොහෝමයක් දේවල් ගැන මිනිස්සු විමසිල්ලෙන් බලා ඉන්නවා. මේ විමසිලි බව නිසාම බොහෝ මීට අළුත් අළුත් දේවල් පුදුම හිතෙන දේවල් නොයෙක් වර සොයාගන්න ලැබෙනවා. මේ කුකුහලය කොව්වර ප්‍රබල දෙයක්ද කියලා අපට හිතෙන්නේ මේවා ගැන ලියවුනු පොත්පත් වලට කියෙන ඉල්ලුම ගැන දකිනවිටයි. ඉතින් මේ වගේ විශේෂ දේවල් කිහිපයක් ගැන දැනගන්න ආසාවෙන් ඉන්න කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන් ඔබත්.

එහෙම නම් ඔබ දැනගෙන හිටියද ආහාර හා පෝෂණය ගැන කතා කරන කොට ලෝකයේ වැඩිම කැලරි ප්‍රමාණයක් ආහාරයට ගන්න රට මොකක්ද කියලා. ඒ තමයි අයර්ලන්තය එහි එක පුද්ගලයෙක් සාමාන්‍යයෙන් දිනකට 3,450 කැලරි ප්‍රමාණයක් පරිභෝජනය කරනවා. වැඩිම කැලරි ප්‍රමාණයක් රැඳිලා තියෙන ආහාර පදාර්ථය හැටියට දැනට සලකනු ලබන්නේ 'සැන්ඩ්විච්' ග්‍රෑම් 100 ක (අවු. 3.5 ක) කැලරි 930 ක ප්‍රමාණ අඩංගු වෙනවා. ඒ එක්කම ඇල්කොහෝල් ග්‍රෑම් 100 ක කැලරි 710 ක් රැඳී තිබෙන බව වාර්තා වෙනවා.

හැබැයි ප්‍රෝටීන් පරිභෝජනය අතින් නම් මුල්තැන ලබාගෙන තියෙන්නේ ඕස්ට්‍රේලියාව සහ නවසීලන්තය. මෙම රටවල් දෙකේම එක්

පුද්ගලයෙක් දිනකට ප්‍රෝටීන් ග්‍රෑම් 107 ක් (අවුන්ස 3.79) පරිභෝජනය කරනු ලබන අතර එක්සත් රාජධානියේ මෙම ප්‍රමාණය ග්‍රෑම් 88 ක් (අවුන්ස 3.1) බව වාර්තාවී තිබෙනවා. එතකොට ලෝකයේ අඩුවෙන්ම ප්‍රෝටීන් පාවිච්චි කරන රට හැටියට සලකනු ලබන්නේ 'සයිච්' රාජ්‍යයයි. එහි එක් පුද්ගලයෙක් දිනකට ලබාගන්නේ ග්‍රෑම් 33 (අවුන්ස 1.7 ක්) පමණයි. ලිබියාව ගැන සඳහන් කරන්නේ කැලරි අඩුවෙන්ම පරිභෝජනය කරන රට හැටියටය 1960 සහ 1962 දී ගණන් බැලූ ආකාරයට එක පුද්ගලයෙකුට වැටෙන කැලරි ප්‍රමාණය 1730 ක් බව වාර්තා කරගෙන තිබෙනවා.

සිනි කන්න හපන්න ඉන්නේ ඊශ්‍රායලේය. එහි එක් පුද්ගලයෙක් දිනකට සාමාන්‍යයෙන් ග්‍රෑම් 200 ක් (අවුන්ස 7.10 ක්) පරිභෝජනය කරන බව සඳහන් වෙනවා. මේ එක්කම අඩුවෙන්ම සිනි පරිභෝජනය කරන රට හැටියට 'චීනය' හඳුන්වා දී තිබෙනවා. චීන වැසියෙක් දිනකට පාවිච්චි කරන්නේ ග්‍රෑම් 13.1 (අවුන්ස 0.45) ක් තරම් අඩු ප්‍රමාණයක්.

මස් පරිභෝජනය කරන රටවල් අතරින් 'ලැංගුඳුවේ' රාජ්‍යය ලෝකයෙන්ම මුල් තැන දිනාගන්නේ එක් පුද්ගලයෙක් දිනකට ග්‍රෑම් 309 ක් (අවුන්ස 10.93) පරිභෝජනය කරලා. 1968 (ගහන් බැලීමකට අනුව ලෝකයේ අඩුම මස් පරිභෝජනය කරන රට හැටියට හඳුන්වා ගෙන තිබෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාව. අපේ වැසියෙක් දිනකට සාමාන්‍යයෙන් ග්‍රෑම් 0.45 (අවුන්ස 0.16) ක් මස් පරිභෝජනය කරන බව එම වාර්තාවේ සඳහන් කරලා තිබුනා.

රස කැවිලි අනුභව කරන රටවල් අතරින් මුල්ම තැන දිනාගෙන තිබෙන්නේ මහා බ්‍රිතාන්‍යයයි. එහි එක් වැසියෙක් සාමාන්‍යයෙන් සතියකට ග්‍රෑම් 221 ක් (අවුන්ස 7.8 ක්) රස කැවිලි අනුභව කරනවලු. හැබැයි දත්වල දුබල තාවයන් ගැන නම් මහා බ්‍රිතාන්‍යය මුලට එන්නේ නැති එක ගැන නම් අපිට පුදුමක් හිතෙනවා.

බීම ගැන කතා කරන කොට අපිට මතක් වෙන්නේ ඉස්පේල්ලාම කෝපි. ඉතින් ඔබ දන්න වාද කෝපි බොන්න රුසියෝ ඉන්නේ කොහේද කියලා. 1973 දී මේ ගැන කරපු පරීක්ෂණයකට අනුව ලෝකයේ වැඩිම කෝපි බොන අය ඉන්නේ

ස්විඩනයේ, එක් එක් වැසියෙක් සාමාන්‍යයෙන් කිලෝ ග්‍රෑම් 13.75 ක් (අවුත්ස 29.85) ක් කෝපි පරිභෝජනය කර ඇති බව වාර්තා වෙනවා. වතුර නම් වැඩිම ප්‍රමාණයක් පාවිච්චියට ගැනෙන්නේ ඇමෙරිකන් එක්සත් ජනපදයයි. 1973 දී එම රටේ ජනතාව සහ කම්පනශාලා වල පාවිච්චි කිරීම සඳහා ගැටළු 317540 ක් අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. එහි එක් පුද්ගලයෙක් දිනකට සාමාන්‍යයෙන් වතුර ගැලුම් 1855ක් පරිභෝජනය සඳහා යොදාගනු ලබනවා.

වාතාවි ඇති රටවල් අතුරෙන් බටහිර ජර්මනිය ලෝකයේ වැඩියෙන්ම බීර පරිභෝජනය කරන රට වශයෙන් සැලකෙනවා. එහි වැසියෙක් දිනකට බීර ලීටර් 385.7ක් පරිභෝජනය කරන බවට වාර්තා තිබේ. ඒ වගේම පුදුම හිතෙන කතාවක් තමයි කිලෝ ග්‍රෑම් 18143 ක් (රාත්තල් 40,000) බර කේක් ගෙඩියක් නිවුනා කියන එක. එහෙත් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ 'පිලඩෙල් පියා'හි 1976 ජූලි 13 දින එම කේක් ගෙඩිය සාදන මකරනු ලැබුවා. මෙහි උස මීටර් 15.24 (අඩි 50) වූන අතර පලල මීටර් 12.80 ක් (අඩි 42) වූනා. එමෙන්ම මෙයින් පුද්ගලයින් 20,000 කට සංග්‍රහ කරන්නන් හැකිවුනා. ලෝකයේ

ලොකුම බිත්තර ඔමලට එක නිමානය කරන්න වැයවූ බිත්තර ප්‍රමාණය 6700 ක්. මේ සඳහා මීටර් 50 ක් (අඩි 16.5) විෂ්කම්භය ඇති තාව්වියක් යොදා ගන්න සිදුවූ අතර තෙල් ලීටර් 30 ක්ද අරක්ඳාමියන් 6 දෙනෙකුට පැය 2 මිනිත්තු 18ක්ද වැය කරන්න සිදුවූ බව වාර්තාවේ. මෙය නිමානය කළ රට බෙල්ජියමයි.

ඔබ අලිගැට පේර ආහාරයට ගන්නා එක දවසක්වත් හිතුම්ද ලෝකයේ වැඩිම පෝෂ්‍යදායී පලතුර එයවූ බව. එහෙත් ඒක සත්‍යයක්. පලතුරු වග්ග 38 පරික්ෂණයට භාජනය කරලා මෙය දැනට තහවුරු කරලා තියෙනවා. අලිගැට පේර ග්‍රෑම් 100ක කැලරි 163 ක්ද විටමින් A සහ C ත් ප්‍රෝටීන් 2.2% කුත් මෙහි අඩංගු වෙනවා, එහෙත් පිපිඤ්ඤ තමයි අඩුම පෝෂ්‍යදායීකත්වයක් තිබෙන ගෙඩි වග්ගය. එහි ග්‍රෑම් 100ක තිබෙන්නේ කැලරි 16 පමණයි.

කෘෂිකම්පානය ගැන කතා කරනකොට පැරණිම ධාන්‍ය වගාව කරලා තිබෙන බව සඳහන් වෙන්නේ ඉරානය සහ ජෙරිකෝ යන ස්ථානයයි. ක්‍රිස්තු පූර්ව 7000දී පමණ ඇත අතීතයේ එම ස්ථානවල ධාන්‍ය වගා කළ බවට සාධක දැන් සොයාගෙන තිබෙනවා. මේ එක්කම ගෘහාශ්‍රිතව

මන්නාරමේ බැවොබැබ් ගස - වටින් අඩි 50ක් තරම්ය.

එළුවන් ඇතිකිරීම ක්‍රි. පූ. 8050 දී ඉරාණයෙන් ක්‍රි. පූ. 7000 දී උතුරින් ඇතිකිරීම ග්‍රීසියෙන් කලබව ඔබ මීට පෙර දැනගෙන ඉන්න නැතුව ඇති නේද?

ලැලි අඩි 600120 කුත් ගිනිකුරු 5000000000 කුත් නිපදවිය හැකි ගසක් ලෝකයේ දැනට කියෙනවා කියා කිවුවොත් ඔබ එක පාරවම කියාවී ඒක අසත්‍යයක් කියලා. එහෙත් කැලිපෝර්නියාවේ 'ස්කුවායි' කියන ජාතික වන උද්‍යානයේ තිබෙන "ජෙනරල් ෂර්මන්" කියන ලෝකයේ විශාලම ගසින් තමා ඒ පුදුම වැඩෙ කරන්න පුළුවන්. මෙම ගස පොලව මට්ටමේ සිට මීටර් 1,52 (අඩි 5) ක් උසින් එහි වට ප්‍රමාණය මීටර් 24,11 (අඩි 79. 1) වෙන බව වාර්තා කරනවා. ලෝකයේ තිබෙන උසම ගස වැවෙන්නෙන් කැලිපෝර්නියාවේමයි එහි වෙරලබඩ වැවෙන රෙඩ්වුඩ් වර්ගයට අයත් ගසක් සාමාන්‍යයෙන් අඩි 310 උසට වැවෙනවා. 1970 දී කැලිපෝර්නියාවේ හම්බෝල්ට් ප්‍රදේශයේ තිබී මීටර් 111,60 (අඩි 366.2) උස ගසක් හමුවී තිබුණා. ඒ වගේම බ්‍රිස්ටල් කෝන් පයින් වර්ගයට අයිති ගසක් ලෝකයේ පැරණිම ගස හැටියට වාර්තා වී තිබෙනවා, කැලිපෝර්නියාවේ තිබී හමුවූ මෙම ගස දැනට අවුරුදු 4600 ක වයස ප්‍රමාණයක් ගෙවා තිබෙන බව සඳහන් කෙරෙනවා. කොහොම වුනත් ලෝකයේ පුදුම හිතෙන ගස් හැම එකක්ම පාහේ වැවෙන්නේ කැලිපෝර්නියාවේ වීම තවත් පුදුමයක්.

දකුණු බුරුමය ආශ්‍රිතව වැවෙන 'ඩෙන්ඩ්‍රෝ කැලමස් ගිනිතොටස්' කියන උණගස් වර්ගය දැනට ලෝකයේ තිබෙන වැඩිම උස යන උණගස් හැටියට නම් දරා තිබෙනවා. ඒ එක්කම මෙම වර්ගයේ කියෙන උසම ගස සොයාගෙන තිබෙන්නේ අපේ රටෙන් කියන එක සන්නේසයට කරුණක්. පේරාදෙණියේ උද්භිද උද්‍යානයේ ඇති මෙම වර්ගයට අයිති ගසක් අඩි 115 ක් උසට වැවී තිබුණු බව වාර්තා වී තිබුණා. ලෝකයේ විශාලම වනාන්තරය පිහිටා තිබෙන්නේ "සෝවියට් රුසියාවේ" එහි උතුරු කොටසේ ඇති 'කොනි පෙරස්' වනාන්තරය හෙක්ටයාර් ෫෧ ලක්ෂ 1,010 ක් (අක්කර 2,700,000,000) පුරා පැතිර පවතින අතර මෙම ප්‍රමාණය ලෝකයේ වනාන්තර වලින් 25% ක ප්‍රමාණයක් වෙනවා.

අමෙරිකාවේ අරිසෝනා ප්‍රාන්තයේ පිහිටා තිබෙන 'ලෝඩ් බැන්ක්' කියන රෝස පඳුරු ලෝකයේ විශාලම රෝස පඳුරු හැටියට හඳුන්වාදී

තිබෙනවා. මෙය වර්ෂ මීටර් 499 ක් (වර්ෂ අඩි 5380) ක් වසාගෙන පැතිරී තිබෙන අතර මෙය විශාල කනු 68 ක් මත රඳවා තිබෙනවා. මෙම පඳුරු යට මිනිසුන් 150 කට පහසුවෙන් අසුන් ගන්නට පුළුවන්ලු. මෙතෙක් ලෝකයේ විශාලම මල් පොකුර සාදා තිබෙන රට හැටියට සැලකෙන්නේ නවසීලන්තයයි. මෙය කිලෝ ග්‍රෑම් 457 ක් (රාත්තල් 1,008) ක් බරින් යුක්ත වූ අතර විෂ්කම්භය අඩි 25 ක් වී තිබුණා.

ගොඩබිම ඉන්න සත්වයන් අතරින් වේගයෙන් දුවන සතා හැටියට හඳුන්වනු ලබන්නේ 'විටා' ඇප්සිනියානාය දකුණු අප්‍රිකාව හා තුර්කි මේනියාව යන රටවල තැනිතලා ආශ්‍රයකරගෙන වාසය කරන මෙම සතුන්ගේ සාමාන්‍ය වේගය පැයකට කිලෝ මීටර් 96-101 (සැත. 60-63) වෙනවා. එහෙත් බාධක රහිත බිමක නම් මොවුන්ට පැයකට කිලෝ මීටර් 114-135 (හැ. 71-84) ක් දක්වා වේගයකින් දුවන්න හැකිවෙනවා

(දැනට පෘතිවියේ ජීවත්වෙන විශාලම සත්වයා හැටියට සැලකෙන්නේ 'නිල් තල්මසා' හොඳට වැඩුණු මෙම වර්ගයේ සතෙක් සාමාන්‍යයෙන් ටොන් 160 ක් පමණ බරකින් යුක්ත වෙන බව දැනට සොයා ගෙන තිබෙනවා. මෙතෙක් මේ වර්ගයට අයත් ලොකුම සත්වයා ගැන වාර්තා වී තිබෙන්නේ 1920 දී දකුණු පේරුජියාවේ ආර්ජන් ටිනාවේ පෙස්තා' යන ස්ථානයේ සිට මෙම සත්වයා මීටර් 33.58 (අඩි 110) ක් දිග ප්‍රමාණයකින් යුක්ත වූ බව වාර්තා වී තිබෙන්නේ 1920 දී, ගොඩබිම වෙසෙන විශාලම සත්වයා හැටියට නම් දරා සිටින්නේ 'අප්‍රිකානු බුල් එලිපන්ට්' කියන අලි වර්ගය මෙම වර්ගයේ වැඩුණු සතෙක් මීටර් 3520 ක් (අඩි 10) පමණ උස වෙන අතර ටොන් 5, 6 සිට 5.7 දක්වා බරකින් යුක්ත වෙනවා.

ඉතින් ඔබ දන් පුදුම හිතෙන දේවල් කිහිපයක් දැන ගන්න ඇති. මේ ප්‍රමාණය ලෝකයේ පුදුම හිතෙන දේවල් වලින් ඉතාමත් ස්වල්පයක් විතරයි. ඔබට ඉදිරියේදීත් මේ වගේ සාමාන්‍ය දැනීම වර්ධනය කරන්න ඉඩහල් වන දේවල් ඉඩකඩ ලැබෙන හැටියට පලකරන්න අප බලාපොරොත්තු වෙනවා. හැබැයි එතකොට ඔබට සමහර විට පුදුම හිතෙන්න පුළුවන් මේ වගේ පුදුම හිතෙන දේවල් ලෝකයේ මෙව්වර තියෙනවද කියලා.